

Αιμιλία Σαλβάνου

Η συγκρότηση της προσφυγικής μνήμης

ΤΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝ ΩΣ ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΠΡΑΚΤΙΚΗ

Η προσφυγική μνήμη αποτελεί έναν από τους βασικούς «τόπους μνήμης» που αρθρώνουν τη νεοελληνική κουλτούρα και ταυτότητα. Η Αιμιλία Σαλβάνου επιχειρεί μια «ανασκαφή» αυτού του «τόπου» προκειμένου να αναδείξει τον τρόπο που συγκροτήθηκε. Αυτό που μας λέει είναι ότι η μνήμη «ποιείται» μέσα από διαδικασίες οι οποίες είναι συλλογικές, διανοητικές και πρακτικές.

Αντώνης Λιάκος

Καθηγητής Νεότερης και Σύγχρονης Ιστορίας, Πανεπιστήμιο Αθηνών

Η Μικρασιατική Καταστροφή και η ανταλλαγή των πληθυσμών που ακολούθησε είναι ανάμεσα στις σημαντικότερες στιγμές της ελληνικής ιστορίας. Ωστόσο, μόνο πρόσφατα άρχισαν οι ιστορικοί να τους δίνουν τη δέουσα σημασία. Συνήθως η έρευνα περιοριζόταν στις πολιτικές και πρακτικές πτυχές του προσφυγικού ζητήματος. Σ' αυτό το θεωρητικά τεκμηριωμένο αλλά ευανάγνωστο και συναρπαστικό βιβλίο, η Αιμιλία Σαλβάνου καταπιάνεται με το σημαντικό ζήτημα της προσφυγικής μνήμης. Πώς συγκρότησαν οι πρόσφυγες τη μνήμη της προηγούμενης ζωής τους και τη μνήμη της ανταλλαγής και της μετεγκατάστασης; Πώς βρήκε αυτή η προσφυγική μνήμη τη θέση της στη συλλογική μνήμη του έθνους; Τοποθετώντας την ελληνική περίπτωση στο ευρύτερο ευρωπαϊκό πλαίσιο, το βιβλίο αυτό αποτελεί μια σημαντική συμβολή στην ελληνική, ευρωπαϊκή και παγκόσμια ιστορία.

Thomas W. Gallant

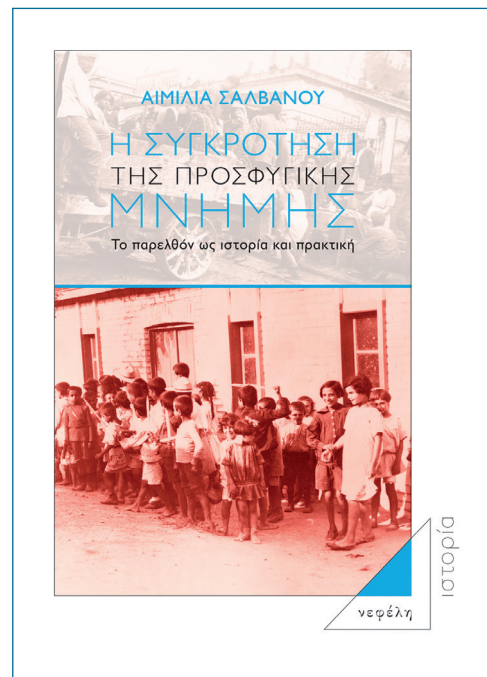
Καθηγητής Νεότερης Ελληνικής Ιστορίας και Αρχαιολογίας
Nicholas Family Endowed Chair, Πανεπιστήμιο της Καλιφόρνιας
στο Σαν Ντιέγκο, ΗΠΑ

Η Αιμιλία Σαλβάνου ανοίγει νέους ορίζοντες μ' αυτή τη θεωρητικά και εμπειρικά πλούσια και εξαιρετικά καλογραμμένη μελέτη της προσφυγικής μνήμης. Τοποθετεί την περίπτωση της Θράκης στο ευρύτερο πλαίσιο της προσφυγικής εμπειρίας και ταυτότητας από το 1922 μέχρι σήμερα. Ξεδιπλώνει προσεκτικά και παραστατικά το πώς οι πρόσφυγες διαμόρφωσαν τη συλλογική τους μνήμη για να την ενσωματώσουν στην ιστορία του ελληνισμού, μεταφέροντάς την από τις παρυφές στο επίκεντρο του εθνικού μας αφηγήματος.

Αλέξανδρος Κιτρορέφ

Καθηγητής Ιστορίας, Haverford College, Πενσυλβάνια, ΗΠΑ

Η ΜΝΗΜΗ ΤΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ ΤΟΥ 1922 αποτελεί σήμερα έναν κεντρικό τόπο μνήμης. Το αφήγημά της όμως έχει ιστορικότητα. Ξεκινά από τη συγκυρία των δραματικών μετακινήσεων των πληθυσμών σε όλη την Ευρώπη μετά τον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο και από τις αγωνιώδεις προσπάθειες των ανθρώπων να βρουν μια συνθήκη βίου στη νέα κατάσταση. Ο τρόπος που οι πρόσφυγες αφηγούνταν το παρελθόν τους άλλαζε μαζί

ISBN: 978-960-504-195-3

Σελ. 256, τιμή: € 16,60

Σχήμα: 17,2x24εκ.

Σχεδιασμός βιβλίου: Π. Δουβίτσας

**ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΕΝΑ ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ
ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ ΕΔΩ:**

<https://fairead.net/files/NEFELI/authors/salvanou/pagesFrom-prosfygikiMnimi-book.pdf>

με το παρόν τους και τις προσδοκίες τους για το μέλλον. Η μνήμη τους, το τι λένε οι ίδιοι για την ιστορία τους και ο τρόπος που διαμορφώνουν την ταυτότητά τους σμιλεύτηκε σταδιακά, ισορροπώντας ανάμεσα στην εμπειρία και την προσδοκία, ανάμεσα στην επιθυμία αποφυγής της λήθης και την επιδίωξη της διαμόρφωσης μια καινούριας αλήθειας. Δεν είναι μια μνήμη άυλη, έχει υλικότητα, συνδέεται με φορείς, θεσμούς και πρακτικές, είναι αποτέλεσμα της πολιτικής βούλησης και των δικτύων στα οποία κινήθηκαν όσοι πρωταγωνίστησαν στη διαμόρφωσή της.

Σκοπός του βιβλίου είναι να περιπλανηθεί στις τροχιές της διαμόρφωσης της προσφυγικής μνήμης από την άφιξη των προσφύγων στην Ελλάδα μέχρι την ενσωμάτωσή τους στο εθνικό φαντασιακό, εξετάζοντας τη μνήμη στη διανοητική και την υλική της διάσταση. Επικεντρώνεται στην ιστορία των Θρακιωτών προσφύγων και εξετάζει τον ρόλο που έπαιξαν οι διανοούμενοι προσφυγικής καταγωγής, τον τρόπο με τον οποίο το παρελθόν αποτέλεσε το υπόβαθρο πρακτικών και διανοητικών αναζητήσεων και το πώς τελικά διαμορφώθηκε ένα νέο αφήγημα για την ελληνικότητα που συμπεριλάμβανε την εμπειρία των προσφύγων.

Η **Αιμιλία Σαλβάνου** γεννήθηκε στην Καλιφόρνια το 1972. Σπούδασε ιστορία στο Πανεπιστήμιο Αθηνών και πήρε το διδακτορικό της από το Πανεπιστήμιο Αιγαίου το 2006. Διδάσκει ευρωπαϊκή ιστορία στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο (από το 2014) και νεότερη και σύγχρονη ελληνική ιστορία στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης (2017). Άρθρα της αναφορικά με την προσφυγική και μεταναστευτική ιστορία και μνήμη καθώς και για την ιστορική κουλτούρα έχουν δημοσιευτεί σε ελληνικά και διεθνή περιοδικά.

